



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 207

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 13 martie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 706 din 5 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală.....	2-4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
436. — Ordin al ministrului sănătății pentru aprobarea Protocolului specific privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus (SARS-CoV2)	5-7

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 706**

din 5 noiembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ludovic Murvai în Dosarul nr. 16.391/271/2015 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.163D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală nu încalcă prevederile constituționale invocate, având în vedere faptul că persoana vătămată înțelege să uzeze de principiul disponibilității, astfel că există și o culpă procesuală a acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 16.391/271/2015, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Ludovic Murvai cu ocazia soluționării unei cauze penale în care a intervenit împăcarea părții civile cu inculpații trimiși în judecată pentru săvârșirea unor infracțiuni de furt calificat, prevăzute de dispozițiile art. 228 alin. (1) și ale art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală încalcă principiile constituționale privind dreptul la un proces echitabil, garantarea dreptului de proprietate privată și interzicerea naționalizării și a oricăror alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței de natură discriminatorie a titularilor, precum și inviolabilitatea proprietății private, întrucât obligă persoana vătămată la plata cheltuielilor judiciare în caz de împăcare. Arată că se poate ajunge ca aceasta să plătească — cu titlu de cheltuieli judiciare — o sumă mai mare decât valoarea bunului care a făcut obiectul procedurii, fără a avea nicio culpă în declanșarea procesului penal, întrucât în cauză a operat

principiul oficialității. Astfel, se dispune, în mod indirect, o măsură de trecere în proprietate publică a unui bun proprietate privată, pe bază discriminatorie. Menționează că, în cauză, a recuperat prejudiciul prin împăcarea cu inculpatul, dar urmează să plătească — cu titlu de cheltuieli judiciare — pentru serviciul oferit de către stat, o sumă mai mare decât contravaloarea prejudiciului suferit. Consideră că obligarea persoanei vătămate la plata cheltuielilor judiciare, în caz de împăcare, fără a exista o culpă a acesteia — având în vedere faptul că împăcarea în scopul recuperării prejudiciului nu poate fi considerată o culpă procesuală —, este contrară dreptului la un proces echitabil, precum și prevederilor constituționale care garantează proprietatea privată.

6. **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, considerentele Deciziei nr. 87 din 23 februarie 2016, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 275 alin. (2) din Codul de procedură penală, considerente pe care le apreciază ca fiind valabile — *mutatis mutandis* — și în ceea ce privește dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală.

9. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că nicio normă constituțională nu impune gratuitatea actului de justiție. Prin urmare, cheltuielile judiciare ocazionate de procesul penal, avansate de stat, trebuie suportate atât de inculpat, cât și de persoana vătămată în cazul în care procesul încetează ca urmare a împăcării acestora.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală, modificate prin prevederile art. 102 pct. 184 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții

procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins: „(1) *Cheltuielile judiciare avansate de stat sunt suportate după cum urmează: [...] 2. în caz de încetare a procesului penal, de către: [...] d) inculpatul și persoana vătămată, în caz de împăcare.*”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 44 alin. (1) și (4) privind garantarea dreptului de proprietate privată și interzicerea naționalizării și a oricăror alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței de natură discriminatorie a titularilor, precum și ale art. 136 alin. (5) referitor la inviolabilitatea proprietății private.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție — invocate și în prezenta cauză — și față de critici identice. Astfel, prin Decizia nr. 758 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 19 aprilie 2018, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor.

15. În acest sens, prin decizia citată anterior, paragrafele 18—35, Curtea, examinând dispozițiile art. 275 din Codul de procedură penală în integralitatea lor, a constatat că, în procesul penal, atunci când cheltuielile judiciare nu rămân în sarcina statului, se aplică principiul explicit referitor la obligarea unei persoane la plata cheltuielilor judiciare către stat, în măsura în care aceasta are o culpă procesuală. Totodată, Curtea a reținut că nicio normă constituțională nu impune gratuitatea actului de justiție. Prin urmare, cheltuielile judiciare ocazionale de procesul penal, cheltuieli avansate de către stat, trebuie suportate de către persoana vinovată de provocarea lor, neputându-se aprecia că aceasta are semnificația afectării dreptului de proprietate privată prin naționalizare sau prin trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor, așa cum susține autorul excepției. Faptul că, în caz de împăcare, în procesul penal, cheltuielile judiciare avansate de către stat sunt suportate de către inculpat și persoana vătămată nu împiedică persoanele interesate să se adreseze justiției și să se prevealeze, fără nicio îngrădire, de toate garanțiile care caracterizează dreptul la un proces echitabil, drept consacrat de prevederile constituționale ale art. 21.

16. Așa cum a statuat Curtea prin Decizia nr. 87 din 23 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 22 aprilie 2016, paragraful 18, în calculul cheltuielilor judiciare, instanțele judecătorești determină cheltuielile avansate de către stat și cele făcute de către părți și alți subiecți procesuali. Din prima categorie fac parte cheltuieli precum cele necesare efectuării actelor de procedură sau de probațiune dispuse de către organele judiciare și cheltuielile pentru conservarea obiectelor ridicate sau sechestrate în cursul procesului. În cea de-a doua categorie se încadrează cheltuielile făcute de către părți și ceilalți subiecți procesuali în cursul procesului, fie din proprie inițiativă, cum sunt angajarea unui apărător, depunerea de cereri și memorii și administrarea de mijloace de probă pentru susținerea acțiunii civile, fie pe baza dispozițiilor instanței, cum sunt deplasarea la sediul organului judiciar pentru audiere sau nerealizarea unui câștig licit. Prin urmare, aceste două categorii de cheltuieli însumează subcategoriile determinate de particularitățile fiecărei cauze penale. Valoarea acestora este atestată prin documente justificative sau este determinată pe baza unor criterii legale,

cum sunt ordinele și normele metodologice de stabilire a onorariilor convenite experților sau interpreților.

17. Așa fiind, prin Decizia nr. 758 din 23 noiembrie 2017, mai sus menționată, Curtea a constatat că, în ceea ce privește cheltuielile judiciare propriu-zise, acestea pot fi împărțite în două mari categorii: cheltuieli avansate de către stat și cheltuieli făcute de către părți sau alți subiecți procesuali. De asemenea, Curtea a reținut că, în procesul penal, obligația suportării cheltuielilor judiciare are caracter complex, teoria culpei procesuale uzitată în procesul civil fiind completată cu cea derivând din accesorialitatea cheltuielilor judiciare față de răspunderea penală sau, după caz, răspunderea civilă constatată. Obligația inculpatului aflat în culpă infracțională de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecății în primă instanță, incluzând și eventualele cheltuieli determinate de către persoana vătămată sau partea civilă. Culpă infracțională nu exclude culpa procesuală, în situațiile în care cheltuielile au fost provocate de o cerere accesorie fondului procesului, respinsă ca neîntemeiată. Celelalte părți și persoana vătămată au o obligație subsidiară și limitată de a suporta cheltuielile judiciare, în principiu, culpa lor fiind una procesuală. Obligația este subsidiară — întrucât intervine numai când cheltuielile respectivă nu este suportată de inculpat — și limitată numai la cheltuielile provocate din culpa procesuală a părții/persoanei vătămate. Această soluție este valabilă în cazul în care părțile și persoana vătămată nu se înțeleg și nu deturneză procesul penal de la scopul său.

18. Însă în cazul în care părțile și persoana vătămată se înțeleg cu privire la pretențiile civile în una dintre formele puse la dispoziție de lege, această înțelegere se răsfrânge și asupra modului de suportare a cheltuielilor judiciare, conform principiului *accessorium sequitur principale*. Astfel, cheltuielile judiciare vor fi suportate de către: persoana vătămată, în caz de retragere a plângerii prealabile sau în cazul în care plângerea prealabilă a fost tardiv introdusă [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. b)]; partea prevăzută în acordul de mediere, în cazul în care a intervenit medierea penală [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. c)]; inculpatul și persoana vătămată, în caz de împăcare [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d)].

19. De asemenea, prin Decizia nr. 758 din 23 noiembrie 2017, citată anterior, Curtea a observat că procesul penal este guvernat, de regulă, de principiul oficialității, iar, în cazul infracțiunilor având ca obiect valori sociale de o importanță mai redusă, de cel al disponibilității. În ceea ce privește infracțiunile guvernate de principiul oficialității, legiuitorul, în funcție de valoarea socială ocrotită de legea penală, precum și de modalitatea de săvârșire a faptei, a instituit posibilități de stingere a acțiunii penale și civile prin voința părților, și anume în cazul infracțiunii de furt [art. 231 alin. (2) din Codul penal], de violență în familie [art. 199 alin. (2) din Codul penal], de însușire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor [art. 243 alin. (3) din Codul penal], de înșelăciune [art. 244 alin. (3) din Codul penal], de înșelăciune privind asigurările [art. 245 alin. (3) din Codul penal] și de nerespectare a hotărârilor judecătorești [art. 287 alin. (3) din Codul penal]. Curtea a reținut că nu poate fi primită susținerea potrivit căreia persoana vătămată/partea civilă nu are nicio culpă procesuală, pe motiv că procesul a fost guvernat de principiul oficialității și că aceasta nu ar trebui, în caz de împăcare, să fie obligată alături de inculpat la plata cheltuielilor judiciare. Astfel, Curtea a constatat că dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală au o aplicabilitate subsidiară prevederilor art. 81 alin. (2) din același cod, potrivit căruia „*Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu și care nu dorește să participe la procesul penal trebuie să înștiințeze despre aceasta*

organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor". Prin urmare, persoana vătămată, neînțelegând să se prevaleze de aceste prevederi, a consimțit prin conduita sa procesuală la continuarea din oficiu a acțiunii penale în scopul alăturării la aceasta a acțiunii sale civile. Acest fapt are semnificația unei asumări a anumitor cheltuieli judiciare avansate de către stat, pentru că o persoană vătămată poate deveni parte civilă numai dacă, prin propria sa voință, până la începerea cercetării judecătorești, a exercitat acțiunea civilă în procesul penal, în condițiile art. 19, 20 și 84 din Codul de procedură penală.

20. De altfel, Curtea a reținut că și conduita persoanei vătămate generează cheltuieli din partea statului și, de vreme ce împăcarea se face, potrivit prevederilor art. 159 alin. (3) din Codul penal, până la citirea actului de sesizare, cheltuielile generate până la momentul la care intervine împăcarea trebuie suportate de către cei care prin conduita lor au dat o anumită amploare și întindere în timp procesului penal. Așadar, depunerea declarației de împăcare într-o fază avansată a procedurii judiciare duce la o anumită întindere în timp a procesului penal, statul fiind cel care avansează cheltuielile până la momentul respectiv. Aceste cheltuieli puteau fi însă limitate dacă împăcarea ar fi intervenit la un moment cât mai apropiat de cel al începerii urmăririi penale.

21. Prin Decizia nr. 758 din 23 noiembrie 2017, menționată mai sus, Curtea a observat că și sub imperiul vechilor reglementări penale și procesual penale [art. 192 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală din 1968], inculpatul și persoana vătămată, în caz de împăcare, erau obligați la plata cheltuielilor judiciare, chiar dacă acțiunea penală era pusă în mișcare din oficiu (vătămarea corporală din culpă — art. 184 alin. 2, 4 și 6, seducția — art. 199 alin. 2 și tulburarea de posesie — art. 220 alin. 4 din Codul penal din 1969).

22. Prin aceeași decizie citată anterior, Curtea a mai constatat că persoana vătămată, achiesând la împăcare, prin voința sa, a împiedicat statul să finalizeze acțiunea penală pornită din oficiu, autorul infracțiunii neputând fi tras la răspundere penală și nici obligat la plata integrală a cheltuielilor judiciare avansate de către stat. Totodată, nu trebuie ignorat nici faptul că într-un proces penal sunt prezente două categorii de interese, și anume cel al statului obligat să apere valorile sociale ocrotite de legea penală și interesele părților/persoanelor implicate. În caz de împăcare, interesele acestora din urmă sunt concurente, și anume interesul inculpatului de a nu fi tras la răspundere penală, pe de o parte, și cel al persoanei vătămate de a-și recupera mai repede prejudiciul cauzat, pe de altă parte,

27. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ludovic Murvai în Dosarul nr. 16.391/271/2015 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

astfel că este normal ca inculpatul și persoana vătămată să suporte cheltuielile judiciare avansate de către stat.

23. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate reprezintă norme de procedură a căror reglementare este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, conform prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție. Or, soluția legislativă potrivit căreia, în caz de împăcare, cheltuielile judiciare vor fi suportate de către inculpat și persoana vătămată este justificată și de împrejurarea că împăcarea lasă o incertitudine în ceea ce privește atât culpa procesuală a ambelor părți, cât și culpa infracțională inculpatului. De aceea, instanța de judecată, fiind în prezența unor incertitudini, nu poate obliga inculpatul la plata tuturor cheltuielilor judiciare, deoarece o parte dintre acestea au fost făcute din culpa procesuală a persoanei vătămate cu care s-a împăcat.

24. În fine, prin Decizia nr. 758 din 23 noiembrie 2017, menționată mai sus, Curtea a observat că împăcarea constituie o cauză de înlăturare a răspunderii penale, fiind o convenție intervenită între părți/persoana vătămată, prin care ele se înțeleg să nu mai continue procesul penal, urmarea fiind stingerea efectelor de fond ale acestuia. Potrivit legii civile, la care dispozițiile art. 193 din Codul de procedură penală din 1968 și cele ale art. 276 alin. (6) din actualul Cod de procedură penală fac trimitere, această înțelegere poate purta și asupra plății cheltuielilor judiciare. Prin urmare, chiar dacă, odată cu declarația de împăcare, persoana vătămată a pretins cheltuieli judiciare, acestea nu-i pot fi acordate, atâta vreme cât inculpatul nu a consimțit la plata lor. Nu se poate susține că obligarea inculpatului la plata cheltuielilor judiciare către persoana vătămată ar rezulta implicit din împăcarea intervenită, deoarece această înțelegere de stingere a procesului penal precedă și împiedică elucidarea problemei dacă inculpatul este sau nu vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate și, ca atare, nu există temeiuri pentru ca, în sarcina lui, să se stabilească vreo obligație referitoare la plata cheltuielilor judiciare făcute de persoana vătămată.

25. În ceea ce privește critica autorului excepției fundamentată pe prevederile constituționale ale art. 136 alin. (5) referitor la inviolabilitatea proprietății private, Curtea a constatat că acestea nu sunt incidente în cauză.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin decizia mai sus menționată, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

pentru aprobarea Protocolului specific privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus (SARS-CoV2)

Văzând Referatul de aprobare nr. VSC 3.511 din 13.03.2020 al Direcției generale de asistență medicală și sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere:

— dispozițiile art. 7 lit. k) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 20 alin. (5) din Normele tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane, precum și criteriile profesionale pe care trebuie să le îndeplinească prestatorii de servicii funerare și nivelul fondului de garantare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 741/2016, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Protocolul specific privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus (SARS-CoV2), prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, institutele de medicină legală din centrele

medicale universitare, serviciile de medicină legală, personalul din unitățile sanitare, precum și întreg personalul prestatorilor de servicii funerare care vine în contact cu persoanele decedate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Horațiu Moldovan,
secretar de stat

București, 13 martie 2020.

Nr. 436.

ANEXĂ

PROTOCOL SPECIFIC

privind managementul în caz de deces al pacienților infectați cu noul coronavirus (SARS-CoV2)

În cazurile spitalizate pentru care în perioada internării în unitatea sanitară se confirmă (reconfirmă) diagnosticul de infecție cu noul coronavirus (SARS-CoV2), evoluția fiind urmată de deces, autopsia medico-legală a cadavrului pentru a confirma/preciza sau completa diagnosticul clinic de deces deja confirmat prin analize de laborator (teste specifice) nu mai este necesară și este de evitat din cauza riscurilor posibile în condițiile exercitării profesiei și de transmitere a bolii infecto-contagioase la personalul medical. Certificatul medical constatator al decesului va fi completat și eliberat de către medicul curant al pacientului din secția de spital.

Decesul în unitatea sanitară cu paturi al persoanelor care au fost confirmate pozitiv pentru infecția COVID-19 și diagnosticul de deces cu infecție cu noul coronavirus (SARS-CoV2) pot fi declarate cazuri medico-legale strict în conformitate cu art. 185 CPP numai în moartea violentă sau suspectă de a fi violentă

ori atunci când există o suspiciune rezonabilă că decesul a fost cauzat direct sau indirect printr-o infracțiune ori în legătură cu comiterea unei infracțiuni; în aceste cazuri, se va anunța în cel mai scurt timp instituția medico-legală competentă pentru prezentarea medicului legist în vederea evaluării leziunilor traumatice și a dispunerii ridicării cadavrului, după caz.

1. Măsurile care privesc bolnavul cu noul coronavirus (SARS-CoV2) în cazul în care prezintă simptome severe de boală

În unitatea sanitară cu paturi, medicul curant sau un cadru medical desemnat de acesta va anunța instituția de medicină legală competentă încă din timpul vieții pacientului care prezintă semne severe de boală. În situația în care pacientul decedează și există suspiciuni cu privire la decesul pacientului infectat cu noul coronavirus (SARS-CoV2) confirmat prin teste de laborator, altele decât decesul prin acțiunea bolii virale, se va anunța în

cel mai scurt timp instituția medico-legală competentă pentru prezentarea medicului legist în vederea evaluării leziunilor traumatice și a dispunerii ridicării cadavrului, după caz.

2. Măsuri care privesc transportul decedatului din secția de spital către morgă

Cadavrul persoanei decedate ca urmare a infecției COVID-19 confirmată prin teste de laborator fără leziuni traumatice, nu se autopsiază.

Cadavrul va fi așezat într-un sac impermeabil dublu și ermetic închis cu fermoar și va fi pulverizat cu produse biocide tip TP22 (pe bază de formol).

Produsele biocide de tip TP2 vor fi folosite pentru suprafețe în concentrațiile și la timpul de expunere recomandate de producător și specificate pe eticheta produsului.

Cadavrul va fi depus în frigider la morga spitalului/instituției de medicină legală în așteptarea derulării procedurilor specifice medicinei legale, respectiv a familiei pentru identificare.

În situația în care nu există frigider cu posturi separate, se va identifica un spațiu separat față de restul cadavrelor, care se va dezinfecta după fiecare prezentare.

În cazul în care familia nu vine să ridice cadavrul se vor anunța autoritățile competente în vederea ridicării și înhumării în cel mai scurt timp.

Transportul cadavrului către morgă de la nivelul secției din unitatea sanitară în care s-a produs decesul se face în sac închis ermetic. Liftul și targa prin care a fost asigurat transportul cadavrului din secția unității sanitare până la frigiderul din morgă vor fi dezinfectate cu produse biocide de tip TP2 (de suprafețe).

3. Măsuri care privesc personalul implicat în manipularea cadavrelor în incinta unității sanitare

Personalul care, potrivit atribuțiilor, manipulează cadavrul, îmbrăcămintea și obiectele contaminate cu secreții ale persoanei decedate și transportă cadavrul către spațiile special destinate va purta obligatoriu echipament individual de protecție, după cum urmează:

1. combinezon complet din tyvek, respectiv material impermeabil sau material țesut cu densitate mare rezistent la apă care prezintă și protecție pentru cap sau halat cu mâneci lungi impermeabile la apă și bonetă;

2. protectoare faciale: mască cu vizetă, măști chirurgicale și protectoare oculare;

3. două rânduri de mănuși latex;

4. cizme de cauciuc care pot fi dezinfectate.

Pentru personalul care manipulează cadavrul sau îmbrăcămintea și obiectele posibil contaminate cu secreții ale decedatului este obligatorie spălarea mâinilor cu apă caldă și săpun după fiecare manoperă. Ulterior se va efectua dezinfecția mâinilor cu produse biocide de tip TP1 destinate dezinfecției mâinilor prin frecare.

4. Măsuri care privesc aparținătorii decedatului

Echipamentele individuale de protecție pentru aparținătorii decedatului care vor parcurge procedura de identificare a cadavrului vor fi asigurate cu titlu gratuit de către unitatea sanitară în care a fost internat pacientul.

Aparținătorii decedatului care parcurg procedura de identificare a cadavrului vor purta obligatoriu echipament individual de protecție de unică folosință, după cum urmează:

1. halat de unică folosință din material țesut sau impermeabil la apă;

2. mască facială;

3. botoși (protecții încălțăminte);

4. mănuși în situația în care trebuie să intre în contact direct cu cadavrul.

Cel mult două persoane dintre aparținătorii decedatului pot vedea cadavrul numai după ce îmbracă echipamentul individual de protecție descris anterior. Aparținătorii decedatului vor parcurge obligatoriu procedura de identificare a cadavrului. În caz de identificare pozitivă (potrivire) vor semna o declarație și se va completa într-un registru special dedicat.

Personalul implicat în manipularea cadavrului pulverizează produse biocide de tip TP22 sau soluție de formaldehidă peste cadavru, apoi îl introduce în doi saci rezistenți de vinil, astfel: după fiecare introducere a cadavrului în sac se pulverizează produs biocid tip TP22 folosind un echipament de pulverizare fină, ulterior acesta se introduce în sicriu, urmând a se închide și sigila capacul sicriului.

Familia este cea care aduce sicriul în care se pune cadavrul.

Din acest moment și până la înhumare/incinerare sicriul va rămâne închis, fiind interzisă orice acțiune de deschidere a acestuia.

Înhumarea/Incinerarea se va efectua în cel mai scurt timp disponibil cu sicriul sigilat.

Pentru aparținătorii decedatului care au intrat în contact direct cu cadavrul este obligatorie spălarea mâinilor cu apă caldă și săpun urmată de dezinfecția cu produse biocide de tip TP1 destinate dezinfecției mâinilor prin frecare.

5. Măsuri care privesc transportul cadavrelor către instituțiile de medicină legală

În cazul decesului la domiciliu în care există suspiciunea de deces ca urmare a infecției COVID-19 nu se ridică cadavrul. Se apelează numărul unic de urgență 112.

Pentru transportul cadavrului de la domiciliu sau din spațiile publice unde a survenit decesul către instituția de medicină legală vor fi respectate aceleași norme ca cele descrise la pct. 3 atât în ceea ce privește echipamentul individual de protecție al personalului care manipulează sau transportă cadavrul, cât și în ceea ce privește manipularea cadavrului în vederea introducerii în sacul închis ermetic.

Persoanele care manipulează și transportă cadavrul vor lua în considerare respectul față de demnitatea umană, orice activitate sau acțiune asupra corpului unei persoane decedate având la bază grija și respectul cuvenit unei ființe umane decedate.

În vederea ridicării cadavrului de la domiciliu se vor solicita și se vor examina toate documentele medicale existente (de la unitățile sanitare, medic curant, medic de familie, laboratoare de analize medicale etc), acte din care să reiasă înregistrarea persoanei în evidențele direcției de sănătate publică județene și a municipiului București, precum și documente din care să reiasă localitatea de unde a revenit recent (în ultimele 14 zile) dintr-o călătorie, după caz.

Transportul cadavrului aflat în sacul închis ermetic din spațiul public, precum și de la domiciliu către instituția medico-legală în

vederea autopsierii medico-legale se va efectua numai în baza ordonanței emise de către procuror sau de către organele de cercetare penală.

Transportul cadavrului aflat în sac închis ermetic se va efectua numai cu mijloace de transport autorizate potrivit legii.

Atunci când decesul s-a produs ca urmare a infecției COVID-19, angajații serviciilor funerare care preiau cadavrul de la unitatea sanitară în care a survenit decesul sau de la instituția de medicină legală vor respecta întocmai aceleași dispoziții ca și orice alt transportator sau persoană care manipulează cadavrul, respectiv vor respecta aceleași măsuri de prevenire a transmiterii bolilor infectocontagioase și vor fi îmbrăcați obligatoriu în echipamentele individuale de protecție descrise anterior.

Angajații serviciilor funerare nu vor deschide capacul sicriului și nu vor efectua manopere de cosmetizare sau de îmbălsămare asupra cadavrului contaminat în urma infecției cu noul Coronavirus (SARS-CoV2).

Pentru angajații serviciilor funerare este obligatorie, după fiecare manipulare, spălarea mâinilor cu apă caldă și săpun urmată de dezinfecția cu produse biocide de tip TP1 destinate dezinfecției mâinilor prin frecare.

6. Măsuri care privesc personalul din prosecturile instituțiilor de medicină legală

În cazul în care s-a dispus autopsia medico-legală asupra cadavrelor aflate în unitatea sanitară cu paturi, medicul legist se va deplasa obligatoriu la unitatea sanitară pentru a vedea decedatul.

Deplasarea personalului echipei medico-legale se va efectua cu mașina de serviciu, iar eventuala ridicare a cadavrului se va efectua cu o mașină destinată în acest scop care va fi dezinfectată cu produse biocide de tip TP2, după fiecare transport.

Autopsia medico-legală se va efectua într-un spațiu destinat cazurilor cu risc biologic care va avea un circuit separat și în care se va intra numai utilizând măsurile de protecție descrise mai sus.

Se va asigura ventilația corespunzătoare a spațiului destinat activității din prosectură fără contact cu mediul extern sau cu culoarele interioare ale unității sanitare/instituțiilor de medicină legală.

Pentru situațiile în care nu există un spațiu cu circuit separat, autopsia medico-legală se va efectua obligatoriu la sfârșitul programului de lucru. După efectuarea procedurii de autopsiere întreaga sală de autopsie, inclusiv spațiul special destinat autopsiilor cu risc biologic vor fi dezinfectate cu substanțe biocide de tip TP2. După operațiunea de dezinfecție se pot utiliza și lămpile de ultraviolete.

Se va limita la minim prezența în sala de autopsie a personalului implicat în vederea autopsierii cadavrelor contaminate ca urmare a infecției COVID-19. Medicul legist este cel care stabilește participarea la aceste cazuri, cu respectarea reglementărilor în domeniu.

Echipamentele individuale de protecție de unică folosință vor fi îndepărtate după fiecare utilizare prin depunere în pubelă conform procedurilor legale privind deșeurile contaminate cu risc biologic.

În cazul contactului cu cadavrele contaminate ca urmare a infecției COVID-19, riscurile la care sunt expuși angajații instituțiilor medico-legale sunt minime dacă sunt respectate măsurile de precauție specifice pentru prevenirea infecțiilor, măsuri care au fost descrise mai sus.

Autopsia cazurilor medico-legale se dispune în conformitate cu prevederile art. 185 din Codul de procedură penală și nu poate fi refuzată.

Personalul echipei medico-legale care manipulează cadavrul în vederea efectuării autopsiei medico-legale trebuie să poarte echipament individual de protecție care constă în combinezon complet din tyvek, respectiv din material impermeabil sau material țesut cu densitate mare care are inclusă mască cu vizetă sau halate cu mâneci, impermeabile, închise la spate, bonete și măști chirurgicale, respectiv protectoare oculare.

Personalul va purta două perechi de mănuși, după cum urmează: o primă pereche scurtă rezistentă la tăiere peste care, se pune o a doua pereche de mănuși din latex și peste care, la nevoie, se mai pune și o a treia pereche de mănuși, mai groasă, care protejează antebrațul până la cot.

Personalul va purta peste halat un șorț impermeabil din plastic, iar încălțăminte va fi reprezentată prin cizme de cauciuc. Cu excepția vizetei și a cizmelor de cauciuc care se dezinfectează cu produse biocide de tip TP2, toate celelalte piese de echipament descrise sunt de unică folosință.

Se evită utilizarea de instrumente ascuțite sau tăioase și se preferă instrumentele cu vârfuri rotunjite.

Instrumentarul utilizat se dezinfectează cu produse biocide de tip TP2 în concentrațiile și la timpul de expunere recomandate de producător și specificate pe eticheta produsului la finalul programului de activitate.

Pentru personalul din prosecturi este obligatorie după fiecare manoperă spălarea mâinilor/antebrațelor cu apă caldă și săpun urmată de dezinfecția cu produse biocide de tip TP1 destinate dezinfecției mâinilor prin frecare.

7. Cadavrele contaminate ca urmare a infecției COVID-19 confirmate prin teste specifice de laborator care au fost autopsiate se îmbălsămează cu caracter obligatoriu la sfârșitul autopsiei pentru a preveni transmiterea infecției.

Aceste cadavre se igienizează, dar nu se efectuează asupra lor manopere de cosmetizare înainte de a fi introduse în sac.

După identificarea cadavrului de către aparținătorii decedatului și semnarea actelor care atestă identificarea, personalul echipei medico-legale implicat în manipularea cadavrului pulverizează produse biocide de tip TP22 sau soluție de formaldehidă peste cadavru, apoi se introduce în doi saci rezistenți de vinil, astfel: după fiecare introducere a cadavrului în sac se pulverizează produs biocid de tip TP22 sau formol, folosind un echipament de pulverizare fină.

Ulterior, corpul învelit în cei doi saci de vinil se introduce în sicriu, se pulverizează produs biocid de tip TP22 sau formol, urmând a se închide și sigila sicriul înainte de ieșirea din instituția medico-legală și predarea către aparținători, cu obligația de a nu-l mai deschide ulterior.

Familia este cea care aduce sicriul în care se pune cadavrul.

Nerespectarea prevederilor prezentului protocol specific se sancționează potrivit legii.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

